

بسمه تعالی

پیوست یک

دستورالعمل مشارکت و سرمایه گذاری
بخش غیر دولتی (خصوصی و تعاونی) در
ارائه خدمات الکترونیکی دولت جمهوری اسلامی ایران

مصوب یازدهمین جلسه کمیسیون توسعه دولت الکترونیکی مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۵

مقدمه

این دستورالعمل در راستای اجرای ردیف‌های (۳)، (۱۳)، (۲۰) و (۲۲) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ و اعمال مواد (۷) و (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۲۷ ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۶ بند (ب) ماده (۲۱۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵، مواد (۸) و (۱۷) آیین‌نامه توسعه و گسترش کاربری فناوری اطلاعات مصوب هیات وزیران به شماره ۵۲۳۳۳/ت/۸۹۶۰۴ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۱ و ماده (۱۵) ضوابط فنی اجرایی توسعه دولت الکترونیکی مصوب شورای عالی فناوری اطلاعات ابلاغی به شماره ۲۰۰/۱۴۵ مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۱ در جهت تسهیل مشارکت بخش خصوصی در پیاده سازی خدمات الکترونیکی، ایجاد روشی نظام‌مند و شفاف با هدف ایجاد فرصت و رفتار برابر در قبال بخش غیر دولتی (بخش خصوصی و تعاونی) و رقابت‌پذیر توأم با استفاده بهینه از منابع مالی، مسوولیت‌پذیری طرفین مشارکت، کاهش مخاطرات قراردادهای مشارکتی و نیز صیانت از حقوق مصرف‌کننده‌ها در حوزه دولت الکترونیکی، تدوین شده است.

ماده ۱- تعاریف**الف- کمیسیون**

کمیسیون توسعه دولت الکترونیکی موضوع ماده (۳) ضوابط فنی اجرایی توسعه دولت الکترونیکی مصوب شورای عالی فناوری اطلاعات

ب- دستگاه اجرایی

دستگاه‌های موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری

ج- مشارکت

مشارکت اختصار از هرگونه مشارکت عمومی خصوصی بوده و عبارت از رابطه‌ای قراردادی میان دستگاه اجرایی با بخش غیر دولتی (بخش خصوصی و تعاونی) است که در آن بخش غیر دولتی (بخش خصوصی و تعاونی) نسبت به سرمایه‌گذاری و ارائه هرگونه خدمات الکترونیکی هم‌راستا با اهداف دستگاه اجرایی اقدام کرده و مخاطره‌ها براساس قرارداد منعقد شده بین طرفین پوشش داده می‌شود. سرمایه‌گذاری و مشارکت بر اساس روش‌های شناخته‌شده از جمله ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT)، ساخت، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به سرمایه‌پذیر و انتقال (BOLT)، ساخت، انتقال، پرداخت اجاره به سرمایه‌گذار (BTL)، ساخت، مالکیت و بهره‌برداری (BOO)، تجهیز و بازسازی، مالکیت و بهره‌برداری (ROO)، بهره‌برداری و نگهداری (O&M)، تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری و انتقال (ROT)

و... قابل انجام است.

د- مشارکت کننده

منظور از مشارکت کننده، اشخاص حقوقی (شامل بخش خصوصی و تعاونی) طرف مشارکت بادرستگاه اجرایی است، به گونه‌ای که این موضوع نیاز به انجام سرمایه گذاری مالی، توان تخصصی، عملیات اجرایی و یا ترکیبی از آن‌ها از طرف مشارکت کننده داشته باشد.

ه- شرکت پروژه

شرکتی که مشارکت کننده برای انجام پروژه در صورت لزوم تاسیس می کند.

و- طرح مشارکت

عبارت است از طرح‌هایی که موضوع مشارکت قرار می گیرند و کارکرد آنها تامین خدمات دولتی براساس مقررات و ضوابط نقشه جامع دولت الکترونیکی و از منظر فنی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی توجیه پذیر باشند. طرح‌های مشارکتی از دو نوع خودگردان و غیر خودگردان هستند. طرح خودگردان طرحی است که دارای توجیه اقتصادی برای مشارکت کننده بوده و عواید ناشی از آن، هزینه‌ها و سود مورد نظر را پوشش می دهد. طرح غیر خودگردان طرحی است که در صورت عدم حمایت (اعم از تضمین خرید خدمات، تضمین حداقل تقاضا و سایر مشوق‌ها) دارای توجیه اقتصادی برای مشارکت کننده نیست.

ز- وجوه تکمیلی

منابع مالی تعهد شده دستگاه اجرایی در راستای توجیه پذیری اقتصادی طرح، به استناد مدل مالی نهایی مصوب در مرحله انتخاب طرف بخش غیر دولتی (بخش خصوصی و تعاونی) مشارکت.

ماده ۲- دستگاه‌های اجرایی می توانند با شناسایی زمینه‌های مشارکت، از بین خدمات اعلام شده توسط کمیسیون نسبت به تعریف طرح، انجام امکان سنجی، مطالعه اولیه، تهیه درخواست برای پیشنهاد (RFP)، انتخاب مشارکت کننده و سایر ملزومات را با رعایت قانون برگزاری مناقصات و رعایت مقررات مربوط به مزایده مندرج در آیین نامه معاملات دولتی، جهت دریافت گواهی مشارکت از کمیسیون اقدام نمایند. این روش نافی سایر روش‌های مندرج در سایر قوانین و مقررات نمی باشد و دستگاه‌های اجرایی حسب صلاح دید می توانند از این روش استفاده نمایند.

تبصره ۱- علاوه بر فهرست اعلامی کمیسیون، دستگاه‌های اجرایی می توانند فهرست خدمات و طرح‌های قابل مشارکت (اعم از پیشنهادی طرف مشارکت و یا خود دستگاه اجرایی) را جهت تصویب به کمیسیون اعلام نمایند.

تبصره ۲- در مورد طرح‌هایی که توسط گروهی از شرکت‌ها انجام می شوند، انعقاد قرارداد در قالب شرکت پروژه و یا اشخاص حقوقی دارای موافقت نامه مشارکت یا شرکت نامه با ذکر وظایف و مسئولیت‌های هر یک از اشخاص

به تنهایی و همه آن‌ها به طور جمعی در قبال دستگاه اجرایی، مطابق پیوست بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۷۲۸۵ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۱۳ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور امکان پذیر است. استفاده از توان گروهی شرکت‌ها در این قالب از اولویت انتخاب برخوردار است.

تبصره ۳- در مواردی که پیشنهاد مشارکت توسط مشارکت کننده به دستگاه اجرایی با رعایت تبصره ۱ ارائه شود، مشارکت در چارچوب بندهای (الف)، (ج) و یا (ه) ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات یا در چارچوب ترک تشریفات مناقصه موضوع ماده (۲۷) قانون یاد شده یا ترک تشریفات مزایده موضوع ماده (۸۳) قانون محاسبات عمومی از طریق روش‌های کارشناسی و بدون نیاز به برگزاری تشریفات مناقصه یا مزایده، امکان پذیر است. موضوع طرح پس از تصویب در کمیسیون، توسط عالی‌ترین مقام دستگاه اجرایی و یا مقام‌های مجاز صلاحیت دار جهت اجرا ابلاغ می‌شود. در خصوص طرح‌های استانی استاندار مربوط مسئول ابلاغ طرح محسوب می‌شود.

ماده ۳- مشارکت کننده باید شرایط زیر را دارا باشد:

- ۱- توان مالی و تخصصی براساس بخشنامه نظام مهندسی و استانداردهای تولید و توسعه نرم افزار (نماتن) سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مورخ ۱۳۸۳ یا قوانین و مقررات بروزآوری شده آن
- ۲- رتبه موردنیاز از دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک کشور و مجوز فعالیت از سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور

تبصره ۱- در صورتی که مشارکت کننده در قالب گروهی از شرکت‌ها (شرکت پروژه/موافقت نامه مشارکت یا شرکت نامه) تعریف شده باشد، دارا بودن حداقل رتبه موردنیاز با تعهد یکی از شرکت‌ها کفایت می‌کند.

تبصره ۲- دستگاه اجرایی می‌تواند علاوه بر ضوابط فوق، معیارهای اجرایی، مالی و فنی دیگری را جهت ارزیابی و رتبه بندی شرکت‌ها (شرکت پروژه/موافقت نامه مشارکت یا شرکت نامه) جهت انتخاب اعمال نماید.

ماده ۴- دستگاه اجرایی طرف مشارکت در صورت نیاز و فقدان تعرفه یا دستور العمل قیمت گذاری موظف است ظرف مدت یکماه پس از اعلام موافقت کمیسیون برای اجرای به شیوه مشارکت (ماده ۲)، مدل قیمت گذاری طرح را جهت تعیین و تصویب تعرفه، کارمزد، حق الزحمه و سایر وجوه درآمدی طرح به کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات و سایر مراجع ذیربط حسب مورد ارسال نماید و کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات ظرف مدت دو ماه مراتب را به تصویب می‌رساند.

ماده ۵- کمیسیون مرجع اصلی تصمیم گیری در خصوص طرح‌های مشارکتی حوزه خدمات الکترونیکی است و می‌تواند برای تسهیل در اجرای این دستورالعمل و تسریع در انجام وظایف کارشناسی، کارگروه تخصصی تشکیل دهد. اقدامات کمیسیون در این زمینه به شرح زیر است:

الف - تعیین خط مشی اجرای طرح‌های مشارکتی خدمات الکترونیکی

ب- اعلان عمومی فهرست طرح های قابل مشارکت با بخش غیر دولتی (بخش خصوصی و تعاونی) در حوزه پیاده سازی خدمات الکترونیکی براساس پیشنهاد دستگاه های اجرایی

ج- اعلام فهرست طرح های دارای اولویت دستگاه های اجرایی جهت انجام به روش های مشارکتی به صورت دوره ای

ه- نظارت و پایش کلان بر اجرای طرح های مشارکتی و تدوین الگوها و چارچوب ها، دستورالعمل قیمت گذاری و سایر مستندات مورد نیاز جهت پیشبرد طرح های مشارکتی

و- صدور و ابلاغ گواهی مشارکت برای اجرای طرح های مصوب با مشارکت کننده انتخابی دستگاه اجرایی
تبصره ۱- گواهی مشارکت برای طرح هایی صادر می شود که طرح مشارکت شامل طرح کسب و کار (BP) توسط مشاور دارای صلاحیت در حوزه فناوری اطلاعات تهیه شود و یا توسط دستگاه اجرایی مربوط تدوین و به تایید مشاور دارای صلاحیت در حوزه فناوری اطلاعات برسد.

تبصره ۲- دبیرخانه کمیسیون (سازمان فناوری اطلاعات ایران) با استفاده از ظرفیت شرکت های مشاور معتبر موظف است طرح کسب و کار (BP) مشارکت و سایر ضوابط و ملاحظات ابلاغی را برای این اقدامات حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ درخواست بررسی نماید و جهت صدور گواهی در کمیسیون/کارگروه تخصصی طرح نماید.

ماده ۶- منشأ اصلی کسب درآمد در طرح های مشارکتی دریافت بهای خدمات از کاربر نهایی، تعرفه، کارمزد یا سایر وجوهی است که استفاده کنندگان از خدمات مشارکت می پردازند. دستگاه اجرایی می تواند در خصوص طرح های غیر خودگردان حسب مورد با خرید تضمینی خدمت، پیش پرداخت، پرداخت وجوه تکمیلی و پرداخت بخشی از اقساط تسهیلات طرح، به توجیه پذیری طرح مشارکت برای مشارکت کننده کمک کند.

ماده ۷- مشارکت کننده داخلی می تواند از ظرفیت طرف های خارجی در قراردادهای موضوع این دستورالعمل استفاده نماید. استفاده از مزایا و حمایت های قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۱- برای متقاضیان خارجی طرح های مشارکتی با رعایت قانون یادشده مجاز است.

ماده ۸- در قرارداد مشارکت حداقل باید موارد زیر مشخص شده باشد:

- تعیین دوره اعتبار قرارداد مشارکت و چگونگی تمدید آن
- تعیین نحوه جبران خسارت ناشی از قصور هر یک از طرفین در انجام دادن تعهدات قراردادی
- تعیین شرایط فسخ قرارداد
- تعیین شرایط انتقال سهام شرکت پروژه، واگذاری حق انتفاع پروژه به غیر و جایگزینی طرفین قرارداد مشارکت
- تعیین شرایط تجدیدنظر (بهبود و یا به روزرسانی) در مدل مالی قرارداد، نحوه تجدید نظر و تعیین مراجع تصویب آن
- تعیین نحوه پایش قرارداد برای حصول اطمینان از رعایت ضوابط و استانداردهای مربوط و تأمین سطح مورد توافق از کمیت و کیفیت خدمات در طول دوره مشارکت
- تعیین ضوابط و استانداردهای کار
- تعیین نحوه برخورد با شرایط ویژه اقتصادی (نظیر تورم ریالی/ارزی خارج از نرم ۳ سال گذشته، رکود اقتصادی و...)
- تعیین تضامین قبل، حین و بعد از قرارداد
- تعیین نحوه حل اختلاف

تبصره: دستگاه اجرایی و مشارکت کننده می توانند در متن قرارداد فیما بین، کمیسیون را به عنوان مرجع حل اختلاف تعیین نمایند. کمیسیون در این صورت مرجع حل اختلافات احتمالی خواهد بود.

ماده ۹- در تهیه طرح های مشارکت، اجرا و بهره برداری باید کلیه ضوابط امنیتی ابلاغی مرکز مدیریت راهبردی افترا رعایت شود.

ماده ۱۰- گزارش عملکرد این دستورالعمل و کلیه مجوزهای صادره به همراه میزان مشارکت بخش غیر دولتی (بخش خصوصی و تعاونی) در همکاری با دولت به صورت سالانه اعلان عمومی می شود. دستورالعمل پس از ارزیابی عملکرد سالانه اجرای آن در صورت نیاز توسط کمیسیون مورد بازنگری قرار می گیرد. این دستورالعمل در یازدهمین جلسه کمیسیون توسعه دولت الکترونیکی در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۵ به تصویب رسیده است.